

Caracterizarea personajului Mama din opera Amintiri din copilarie scrisa de Ion Creanga-a doua parte

Mai cu seama, Smaranda are исcusinta unui taumaturg, fiind pastratoarea unor credinte si ritualuri stravechi, de care se slujeste in vederea asigurarii integritatii familiei, a lui Nica in special: "o leaca ce nu-i venea mamei la socoteala cautatura mea, indata pregatea, cu degetul imbaiat, putina tina din colbul adunat pe opsasul incaltarii, ori, mai in graba, lua funingena de la gura sobei, zicand: "Cum nu se dioache calcaiul sau gura sobei, asa sa nu mi se dioache copilasul!" si-mi facea apoi cate-un benchiu boghet in frunte, ca sa nu-si prapadeasca odorul!... si altele multe inca facea..."

Potrivit observatiei lui Valeriu Cristea, "Smaranda este Palas Atena a Amintirilor, razboinica intratabila, sigura de sine, datorita careia triumfa Ratiunea". Batalia acesteia vizeaza biruinta invataturii care, in realitate, e adevarata religie a eroinei: "Si tot cihai mama pe tata sa ma mai deie undeva la scoala, caci auzise ea spuind la biserică, in "Parimei", ca omul invatat intelept va fi si pe cel neinvatat sluga-i va avea". De aceea este femeia "asa de ahotnica" in a-si vedea baiatul la scoala, fiind chiar in stare "sa toarca-n furca" pentru el si chiar sa-i ofere exemplul personal: "Si cand invatam eu la scoala, mama invata cu mine acasa si citea acum la ceaslov, la psaltire si "Alexandria" mai bine decat mine, si se bucura grozav cand vedea ca ma trag la carte..."

Dragostea mamei pentru carte se intemeiaza si pe o traditie de familie, inceputa de Ciubuc Clopotarul, de mitropolitul Iacob Stamate si continuata de bunicul David Creanga, mare cititor din Vietile Sfintilor.

Pe langa aceasta existenta sacralizata, Smaranda traieste si o viata profana, monotonă si plina de greutati. Fiind nevoita sa-si creasca mai mult singura pruncii, ea este surprinsa adesea in ipostazele treburilor casnice si rareori in centrul unor evenimente exceptionale, ca mersul la iarmaroc, in Targu Neamt sau Falticeni: "Intr-o zi, pe-aproape de Sant-Ilie, se ingramadise, ca mai totdeauna, o multime de trebi pe capul mamei: niste sumani sa-i scoata din stative; altii sa-i nivideasca si sa inceapa a-i tese din nou; un teanc de sumane croite, nalt pana-n grinda, astepta cusutul; peptanusii in laita n-avea cine-i tinea de coada; roata sedea in mijlocul casei, si canura toarsa nu era pentru batatura! S-apoi, vorba ceea: "Nu sedea, ca-ti sede norocul"; tevi de facut la sucala: copil de tita in albie, pe langa alti vro cinci-sase, care asteptau sa le faci demancare.